

РИЛСКИЯТЪ МОНАСТИРЪ

VII.

Неговитѣ имоти и богатства

Рилскиятъ манастиръ е най-голѣмиятъ и най-богатъ манастиръ въ България. Той притежава гори, пасища, поляни, рѣки и долини въ Рила-планина стотици хиляди декари. Притежава и полски имоти за земеделско стопанство: ниви, ливади и градини около три хиляди декара.

Манастирътъ има около четири хиляди овци, сто глави едѣръ добитѣкъ, петдесетъ коня, сто петдесетъ кози, свине, кокошки и триста кошери пчели.

Хубавитѣ рилски гори иматъ всички породи дървета, но най-много сж борови и елхови гори.

При манастира има горски разсадникъ и земеделско стопанство. Има и манастирска кооперация.

Но най-голѣмото богатство на Рилския манастиръ, неговото духовно богатство, сж св. мощи на св. Ивана, манастирската библиотека и музея. Въ тѣхъ се пазятъ много скъпи за всѣко българско сърдце старини и ценни книги.

И макаръ че нѣколко пѣти манастирътъ е билъ опожаряванъ и ограбванъ, пакъ има запазени въ него доста скъпоценности.

Най-ценното съкровище, запазено до сега за манастира, е ковчегътъ съ св. мощи на св. Ивана. Близо хиляда години тая светиня се пази и предава отъ поколѣние на поколѣние. Св. мощи се пазятъ въ ковчегъ отъ негниещо дърво. Отгоре върху ковчегъ е изобразенъ ликътъ на светеца. Ковчегътъ е покритъ съ чудно хубава копринена покривка.

Светитѣ мощи въ ковчегъ сж обвити въ покрови и само едната ржка на светеца е открита за цѣлуване. Ковчегътъ стои отдѣсно предъ олтара на главната църква. Когато въ манастира има повече посетители, ковчегътъ се отваря за цѣлуване св. мощи.

Другитѣ ценности на манастира се пазятъ въ библиотеката и музея и не могатъ да се изброятъ всички. Ще споменемъ само по-важнитѣ отъ тѣхъ.

Въ библиотеката

Най-ценната старина на манастира е:

Хрисовула на Царъ Иванъ Шишмана. Тая царска грамота е издадена на Рилския манастиръ на 21 септемврий 1378 година отъ Царъ Иванъ Шишманъ, когато е билъ въ Сръдецъ. Отъ царската грамота се вижда, че Рилскиятъ манастиръ е ималъ хрисовули и отъ по-раншни български царе, но само тоя единственъ е запазенъ. Тоя хрисовулъ е написанъ на пергаментъ (кожена хартия) съ чисти славянски букви и на чистъ старобългарски езикъ. Той е дълъгъ единъ метъръ и 11 сантиметра и широкъ 21 сантиметра.

Подписътъ на царя е съ главни букви на края на хрисовула и се чете: **Иоанъ Шишманъ христоробивъ и български царъ и самодържецъ** все български и гръцки. Отъ долу подъ под-